

Евроцентър за малки и средни предприятия в Ботевград е създаден през 2005 г. по програма Европа 2003 с цел да предоставя информация и консултации на българските предприемачи относно присъединяването на България към Европейския съюз.

Сред услугите на Евроцентъра са разпространяване на информация, консултации, безплатен достъп до Интернет, ползване на библиотеката към центъра, организация на семинари, преводни услуги и др.

Фондация Съвременност

ул. П. Славейков 8, ап.5
Ботевград 2140
Тел. 0723/2741
е-mail: suvremennost@abv.bg

Евроцентър за МСП
Бизнесцентър Симекс
пл. Незнаен войн 7, ет.2, офис 7
Ботевград 2140
Тел./факс: 0723/60185
www.eurocenter-bg.org
E-mail: info@eurocenter-bg.org

Разпространява се безплатно.

Бизнесът в
Европейския съюз

МЕБЕЛНА И
ДЪРВООБРАБОТВАЩА
ПРОМИШЛЕННОСТ

www.eurocenter-bg.org

Програма Европа е инициатива на Европейската комисия, която подкрепя процеса на присъединяване на България към Европейския съюз като допринася за подобряване на познаването и разбирането на Европейския съюз, процеса на европейска интеграция и воденето на преговори и членство. За тази цел Програмата предоставя финансова подкрепа за проекти на граждански организации, местни власти и образователни институции в България.

Съдържание

Европейска политика в областта на мебелната и първообработваща промишленост.....	2
Системи за управление на качеството.....	2
Евростандарти и регулаторна рамка на първообработващата и мебелна промишленост.....	3
Европейски директиви.....	3
<i>Безопасни и здравословни условия на труд</i>	3
<i>Околна среда</i>	5
<i>Развитие на продукта</i>	6
Мебелната промишленост в България.....	6
Национални стандарти.....	7
Нормативни документи, действащи в страната.....	9
Големите предизвикателства пред първообработващата и мебелна промишленост в процеса на Евроинтеграция.....	9
Европейски програми - възможности за финансиране на МСП.....	9
Програма ФАР - грантови схеми.....	9
<i>Проект "Подкрепа за повишаване на конкурентно-способността на българските предприятия"</i>	10
<i>Проект "Въвеждане на клъстерен подход и създаване на пилотен модел на клъстер"</i>	11
<i>Проект "Национален иновационен фонд"</i>	11
Полезни контакти.....	12

Този документ е изготвен с финансовата помощ на Европейската комисия. Изложениите в него възгледи са на Фондация Съвременност и по никакъв начин не отразяват официалната позиция на Европейската Комисия.

Европейска политика в областта на мебелната и дървообработваща промишленост

Мебелната и дървообработваща промишленост е силно развита в страните от ЕС, главно в Италия, Германия, Франция, Испания и гр., но през последните години нейното производство непрекъснато намалява и за периода от 2000 до 2003 година е регистриран 3,5 млн. евро спад. Това се дължи на големия внос на готова продукция от страните от Югоизточна Азия - Китай, Индонезия, който залива целия европейски пазар. През последните години се забелязва трайна тенденция към намаляване на износа и повишаване на вноса, което води до отрицателно търговско салдо в Европейския съюз.

Европейската политика в областта на мебелната и дървообработващата промишленост е насочена към безопасни и здравословни условия на труд; опазване на околната среда; качество и развитие на продукта.

Въпреки липсата на официални стандарти за качество на мебелите в законодателството на ЕС, изискванията на вносителите са много високи. Това може да се обясни със силно развитата европейска мебелна промишленост, която с високото качество на своята продукция определя релевантните изисквания на пазара.

Европейската комисия по стандартизация CEN/TC207/Мебели е назначила работни групи, които работят по стандартизацията на специфични под сектори на мебелната промишленост и формулират европейските стандарти. Повечето CEN стандарти са базирани на сливането на съществуващите национални стандарти и стандартите използвани от Международната организация по стандартизация ISO. Въпреки това националните стандарти за качество и местовите методи все още се прилагат от много инстанции.

Петте основни CEN работни групи занимаващи се със стандартизация са : маси и столове; мебели за складове и кабинети; детски мебели - облицовки, походни легла, високи столчета, кошари, люлки и гр.; легла и матраци (вкл. съваеми легла) и тапицирани мебели.

Системи за управление на качеството

Добро качество, което да осигури конкурентноспособна продукция и обслужване може да се постигне само там, където е създадена благоприятна обстановка за развитие на качеството. Натрупаният световен опит показва, че такава обстановка се създава там, където качеството се управлява активно и системно. Това води до разработването на серията стандарти ISO 9000. В нея са включени няколко базови - ISO 9000; ISO 9001; ISO 9004; и ISO 19011, както и редица поддържащи като ISO 10001 и ISO 10020.

В основата на стандартите за системи за управление на качеството са залегнали 8 принципа на управление на качеството:

- Насоченост към клиента;
- Лидерство;
- Приобщаване на сътрудниците;
- Процесен подход;
- Системен подход на управлението;
- Непрекъснато подобряване;
- Вземане на решения, основани на факти;
- Взаимоизгодни отношения с доставчиците.

Предимствата, които може да донесе на организацията една действаща система за управление на качеството са:

- Систематично предотвратяване и намаляване на дефектите;
- Повишаване сигурността на процесите;
- Намаляване на рекламациите и брака;
- Целенасоченост, планирани процеси и контрол;
- Документиране на просеците;
- Намаляване на разходите чрез оптимални структури и процеси;

- По - високо квалифицирани сътрудници;
- Намаляване на възходящия контрол при клиента;
- Повишаване на безопасността и качеството на продуктите.

Евростандарти и регулаторна рамка на дървообработващата и мебелна промишленост

Стандартите се делят на национални и европейски, и международни стандарти с водещо значение. Независимо от това трябва да се прави разграничаване между следните правни норми:

- Закони за контрола върху дейността на дървообработващите предприятия. Всяка страна има своя собствена регулаторна рамка, няма общ стандарт за ЕС.
- Стандарти, които определят размери, устойчивост и качество на продуктите или продуктивната линия. Тези стандарти са валидни за цяла Европа.

Преди всичко нормите на съответните комисии за контрол върху търговията са част от националното законодателство. Законодателството на национално ниво обхваща изискванията към подовите настилки, височина на работните помещения, осигуряване на евакуационни изходи, зони на безопасност и др. Към дървообработващата и мебелна промишленост се прилагат и две други норми: технически инструкции за предотвратяване на замърсяването на въздуха и намаляване на шума. Тези норми определят максимално допустимите граници на отделянето на шум и прах в околната среда.

Европейските стандарти и правила се отнасят най - вече за конкретен продукт, неговото качество, състояние и здравина.

Европейски директиви

Безопасни и здравословни условия на труд

1. Директива на Европейския Съюз относно минималните изисквания за здравето и безопасността на работника при излагане на рискове, възникващи от физични агенти (шум) [86/188-2003/10/ЕС]

Директивата цели да "защити работниците от рискове за тяхното здраве и безопасност, свързано с пряко или косвено излагане на шум и частните случаи на рискове свързани със слуха."

НАРЕДБА № 2 от 27.02.2003 г. за защита на работещите от рискове, свързани с експозиция на шум при работа. Издадена от министъра на труда и социалната политика и министъра на здравеопазването, обн., ДВ, бр. 32 от 8.04.2003 г., в сила от 9.07.2003 г.

2. Директива на ЕС относно защита на работниците от рискове, свързани с излагането им на карциногенни вещества на работното място [90/394/ЕЕС*]

Настоящата Директива регламентира минималните изисквания, включително ограниченията на стойностите, с цел защита на работниците от риск за тяхното здраве. Директивата е фокусирана основно върху дървесния прах. Пределните допустими стойности за излагане на прах от широколистна дървесина, приети от Европейската Комисия са: 5.00 mg/m^3

Наредба №1/19.02.1998 на Министерство на околната среда и водите, определяща допустимите емисии вредни вещества в атмосферата.

При обработка на дървесни плоскости допустими стойности - 10.00 mg/m^3

При обработка на дъб, бор, акация, топола - 1.00 mg/m^3

При обработка на махагон, розово дърво, магнолия - 0.5 mg/m^3

3. Директива на ЕС за защита здравето и безопасността на работниците от опасни химически агенти [98/24/ЕС]

Настоящата Директива регламентира "минималните изисквания за защита на работниците от рискове за тяхната сигурност и здраве, произтичащи от влиянието на химически агенти на работното място или от дейност, включваща химически агенти".

НАРЕДБА № 13 от 30.12.2003 г. за защита на работещите от рискове, свързани с експозиция на химични агенти при работа, обн., ДВ, бр. 8 от 30.01.2004 г., в сила от 31.01.2005 г.

НАРЕДБА № 10 от 26.09.2003 г. за защита на работещите от рискове, свързани с експозиция на канцерогени и мутагени при работа, обн., ДВ, бр. 94 от 24.10.2003 г., в сила от 25.10.2004 г., изм., бр. 8 от 30.01.2004 г., в сила от 31.01.2005 г.

4. Директива на ЕС относно минималните здравни и безопасни изисквания за използването на лични предпазни средства от работниците на работните места [89/656/ЕЕС]

Всички ЛПС трябва да са: - подходящи за всички установени рискове и самите те да не предизвикват рискове; - отговарят на съществуващите условия на работното място; - съобразени с ергономичните изисквания и здравословното състояние на работника; да са удобни за използване.

ЗАКОН за здравословни и безопасни условия на труд

НАРЕДБА № 3 от 19.04.2001 г. за минималните изисквания за безопасност и опазване на здравето на работещите при използване на ЛПС

НАРЕДБА № 4 от 14.10.2002 г. за защита на работещите от рискове, свързани с експозиция на биологични агенти.

5. Директива на Европейският Парламент относно минималните изисквания за подобряване безопасността и здравето, както и защита на работниците от потенциален риск, произтичащ от експлозивни атмосфери [1999/92/ЕС]

Директивата регламентира минималните изисквания за подобряване здравето и безопасността на работниците, за които съществува потенциален риск от експлозивни атмосфери.

НАРЕДБА за съществените изисквания и оценяване съответствието на съоръжения и системи за защита, предназначени за експлоатация в потенциално експлозивна атмосфера.

6. Директива на ЕС за минималните изисквания за здравето и безопасността на работното място [89/654/ЕЕС]

Тази директива регламентира минималните изисквания към здравето и безопасността на работното място:

Стабилност и твърдост; Обезопасени електрически инсталации, Евакуационни пътища и изходи, Противопожарна охрана, Вентилация на заградените работни места, Стайна температура, Специфични мерки за ескалатори и транспортъори, Стаи за почивка, Санитарни възли, Помещения за спешна медицинска помощ, Работници - инвалиди.

НАРЕДБА № 7 от 23.09.1999 г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване.

7. Директива на ЕС относно минималните изисквания за здравето и безопасността на работниците, при ръчно пренасяне на товари, с особени рискове за увреждане на гръбначния стълб [90/269/ЕЕС]

Настоящата Директива регламентира минималните изисквания за здравето и безопасността на работниците, при ръчно пренасяне на товари, с особени рискове за увреждане на гръбначния стълб.

Максимален товар - 30 кг.

НАРЕДБА № 16 от 31.05.1999 г. за физиологични норми и правила за ръчна работа с тежести.

8. Директива за защита на работещите младите хора [1994/33/ЕС]

Целта на тази директива е "забрана на труд, извършван от деца". Членовете на Комисията трябва да гарантират, че работодателят, осигуряващ работа младите хора им предоставя условия на труд, отговарящи на тяхната възраст, както и да ги защитава от трудова експлоатация.

Тази директива се прилага за всеки, на възраст под 18 години, имащ трудов договор или трудови взаимоотношения.

Наредба №4 за дейностите забранени за лица от 15 до 18 год. възраст, забранява приемането на тези лица на тежки, вредни и опасни дейности.

Околна среда

1. Директива 96/61/ЕС относно предотвратяване на глобалното замърсяване и контрол върху замърсяването, IPPC.

За постигането на интегрирана защита и контрол върху замърсяването е необходимо предприемането на мерки, чиято цел е предпазване или намаляване на вредните емисии във въздуха, водата и земята, чрез дейности касаещи контрола върху отпадъците.

Страните членки на Европейският съюз трябва да са сигурни, че: са взети подходящи превантивни мерки срещу замърсяване, отпадъчното производство е избегнато, или отпадъците се връщат в производството, или вредното им влияние върху околната среда е избегнато или редуцирано; енергията се използва ефективно;

Закон за опазване на околната среда, обнародван, ДВ, бр. 91 от 25 септември 2002 г., попр., бр. 98 от 18 октомври 2002 г., изм.,бр. 86 от 30 септември 2003 г.

2. Директива на ЕС за ограничаване емисиите от летливи органични вещества, дължащи се на използването на органични разтвори в основните дейности и инсталации [1999/13/CE]

Целта е намаляване на директните и косвени ефекти, причинени от емисиите летливи органични вещества върху околната среда, главно във въздуха и потенциалните рискове за човешкото здраве.

Дървообработващите дейности засегнати в Директивата са: покрития върху дървесна повърхност, Ламиниране с дървесина и пластмаси, Импрегниране на дървесина

Наредба № 7 от 21 октомври 2003 г. за норми за допустими емисии на летливи органични съединения, изпускани в атмосферния въздух в резултат на употребата на разтворители в определени инсталации, обн., ДВ, бр. 96 от 31 октомври 2003 г., в сила от 1 януари 2004 г.

3. Директива за изгарянето на отпадъци [2000/76/ЕС]

Целта е ограничаване до колкото практически е възможно, негативните ефекти върху околната среда, в частност замърсяването на въздуха от емисии, почвата, надземните и подпочвени води, както и риска за здравето на хората, причинени от изгарянето на отпадъци.

Само "дървесни отпадъци, които съдържат халогенни органични компоненти или тежки метали в резултат на обработка с дървозащитни вещества или покрития, и такива, които се получават в строителството и при унищожаването на отпадъци", попадат в обсега на Директивата.

Наредба № 11 от 6 ноември 1998 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на съоръжения и инсталации за обезвреждане за битови отпадъци, обн., ДВ, бр. 152 от 22 декември 1998 г.

4. Директива на Европейския Съвет и Парламент за опаковките и опаковъчните отпадъци [94/62/ЕС]

Целта на тази Директива е да хармонизира националните мерки, засягащи опаковките и опаковъчните отпадъци- от една страна "да предотврати всяко вредно въздействие върху околната среда на всички страни членки както и на трети страни или да намали това въздействие, като осигури високо ниво на защитата на околната среда", и от друга страна "да осигури функционирането на вътрешния пазар и да избегне пречките за търговията, изкривяването и ограничението на конкуренцията."

Наредба за опаковките и отпадъците от опаковки, обн., ДВ, бр. 19 от 9 март 2004 г., попр., бр. 24 от 23 март 2004 г.

Развитие на продукта

1. Директива на ЕС 89/106/ЕЕС от 21 Декември 1988 г. относно хармонизиране на законите, наредбите и административните разпоредби на страните-членки, отнасящи се до използването на конструктивни продукти

Целта на настоящата Директива е премахване на големия брой технически бариери за търговията между страните-членки, съществуващи във високо контролирания строителен пазар, с цел създаване единен Европейски пазар на конструктивни продукти.

Механична устойчивост и стабилност, Защита, в случай на пожар, Хигиенни, здравни и екологични изисквания, Безопасност при употреба, Шумозащита, Енерго-икономичност и топло-изолация .

Наредба за съществените изисквания и оценяване съответствието на строителните продукти, обн. ДВ бр. 109 от 16 декември 2003 г., в сила от 1 януари 2004 г.

2. Директива 2001/95/ЕС Обща безопасност на продукта

Целта на директивата е засилване основните изисквания на пазара на ЕС за безопасни продукти, както и подобряване мерките за контрол на предлаганите продукти, с цел осигуряване високо ниво на защита здравето и безопасността на гражданите на ЕС, както и улесняване извършването на операции на вътрешния пазар.

частично въведена чрез:

Закон за защита на потребителите и за правилата за търговия, обнародван, ДВ, бр. 30 от 2 април 1999 г.,изм., бр. 17 от 21 февруари 2003 г., бр. 19 от 28 февруари 2003 г.

Пълният текст на всички евродирективи може да намерите на сайта на Браншовата камара на дървообработващата и мебелна промишленост - www.bkdmp-bg.org или в Евроцентър за МСП - Ботеверга.

Мебелната промишленост в България

От години дървообработването и производството на мебели са едни от водещите отрасли в българската лека промишленост. За това допринасят както богатите суровинни ресурси, така и дългогодишните традиции в сектора. Въпреки трудностите през преходния период, от 1997 година в тази промишленост се наблюдава стабилна възходяща тенденция. Секторът, за разлика от много други се отличава с традиционно положителното си влияние върху търговския баланс на страната. Мебелите и продуктите от дървесина съставляват около 4.5% от БВП на страната и значителна част от промишленият ѝ износ. За 2003 год. е регистриран най-високия

ръст в съвкупния секторен износ постигнат сред браншовете в страната - 22%, който е и втори по размер сред останалите източноевропейски страни работещи в отрасъла.

Тревожен е фактът за непознаването и липсата на информираност на предприятията относно действащите евростандарти в сектора. Базирайки се на резултатите на анкетиранияте от представително национално проучване, проведено в рамките на разработването на националната стратегия за развитието на сектора - АКЦИЯ 2005, едва 14 мебелни фирми и 2 дървопреработващи предприятия са въвели системи за управление на качеството - ISO 9000 до края на 2003 год. Други около 11% от анкетиранияте фирми планират тяхното въвеждане през периода 2004-2005 година.

С приближаването на 2007 г. все повече представители на бизнеса в България си задават въпросите

- Изяснени ли са от българското законодателство въпросите, които ЕС поставя пред българския бизнес в процеса и след присъединяването?
- Какво следва да направи бизнесът, за да посрещне конкурентния натиск на ЕС?

Извършва се огромна работа от държавните институции за хармонизиране на българското техническо законодателство с това на ЕС. Бизнесът обаче не е запознат с някои много съществени документи по всяка затворена глава, в която са договорени преходни периоди. Огромна част от малките фирми не познават вече действащите хармонизирани закони и все още нямат конкретни планове за приважване на фирмената си дейност с изискванията на нормативната уредба.

Хармонизацията на българското техническо законодателство с това на ЕС има за цел да се изяснят правилата за уеднаквяване на съществените изисквания към продукт, процес или услуга, с които се гарантира, че на пазара се пускат само тези стоки, които не застрашават живота и здравето на хората.

Хармонизацията осигурява ликвидирането на традиционните бариери пред търговията като тарифи и квоти и осигурява свободно движение на стоки на единния Европейски пазар. Свободното движение на стоки се постига:

- Чрез уеднаквяване на техническите изисквания към производството;
- Чрез уеднаквяване на процедурите за оценяване и доказване на съответствието на продукта и услугата.

Всяка фирма - производител, вносител или търговец, е длъжна в предприемаческия период да осигури условия за прилагане на законите и наредбите към тях. Конкурентоспособността на всяка фирма, независимо от това дали е голяма или малка, дали е производствена или работи в сферата на услугите, зависи от качеството на предлагания продукт. Качеството е съвкупност от свойства на един обект по отношение на неговата пригодност да изпълнява определени предварително дефинирани изисквания и потребности. Както в целия свят, така и в България, качеството на продукта се удостоверява със сертификат, в който се отразяват показатели, определени със стандарт или директиви, нещо което вече се практикува в ЕС.

Национални стандарти

Качеството на продукцията на дървообработващата и мебелната промишленост е от изключително важно значение за произвеждането на една конкурентноспособна продукция, както на външния пазар за износ, така и на вътрешния пазар.

Законово, качеството на продуктите се регламентира от Закона за техническите изисквания към продуктите и съответните технически стандарти.

Законът за техническите изисквания към продуктите, най-общо урежда: реда за определяне на съществените изисквания към продуктите, предназначени за пускане на пазара, както и задълженията на лицата които ще извършват това, реда за определяне на правата и задълженията на лицата извършващи дейностите по оценяване на съответствието на

продуктите с изискванията и надзора на пуснатите на пазара продукти, техническия надзор по спазването на техническите изисквания, правила и норми. С този закон се цели: да се създадат условия за пускане на пазара на продукти, които не застрашават живота и здравето на хората, да уеднакви съществени изисквания към продуктите със съществени изисквания приети в Директивите на ЕС и др. За продуктите които са проектирани и произведени съгласно изискванията на българските стандарти, хармонизирани с европейските, се счита, че съответствуват на съществени изисквания за пускане на пазара.

Законът за Националната стандартизация урежда обществените отношения, свързани с дейността по разработването, одобряването, разпространяването и прилагането на българските стандарти (БДС).

За разлика от някои страни, където националните стандарти са задължителни и имат статут подобен на наредби или закони в Р България изискванията на техническите стандарти са препоръчителни и се разчита, че при доброволното и добросъвестното им спазване ще се гарантира едно по-високо качество на продукцията, което особено за мебелната промишленост е от твърде голямо значение.

Хармонизацията на Българските държавни стандарти в дървообивната, дървообработващата и мебелната промишленост с тези на Международната организация по стандартизация (ISO - International Organization for Standardization) и на Европейския съюз (EN) е възложена на технически комитет ТК 21 за горско стопанство и дървообив и на технически комитет ТК 33 за дървообработващата и мебелна промишленост към Комитета по стандартизация и метеорология (Държавна Агенция по стандартизация и метеорология). Тези технически комитети са учредени през 1992 год., но регистрациите и ефективната им работа започва през 1993 год. До настоящия момент поради сериозни проблеми с финансирането на дейността им от Държавната Агенция по стандартизация и метеорология, тя не е достатъчно активна.

В сектора *горско стопанство и дървообив* съществуват около 70 Български държавни стандарти. В момента има 27 въведени европейски стандарти като български с превод, отнасящи се основно до: основни и общи термини за облите и фасонирани дървени материали в т.ч и до размери, влажност, анатомичен строеж, отличителни белези, ответвявания и поражения от гъби, нападения от гъби и др. Около половината от въведените Европейски стандарти се отнасят до класификацията на облите дървени материали от иглолистни и широколистни дървесни видове по размери и по качество.

Въведените международни стандарти като български в превод са 7 и се отнасят основно до класификация, термини и определения по отношение на трупи за бичене от иглолистни и широколистни дървесни видове и по отношение на технологията и продукцията при дървообивната промишленост.

Въведените български стандарти с изменения са 3, главно в областта на дървените материали за производство на целулоза, полуцелулоза и дървесни плочи и в областта на посевните качества и вземането на проби и методи за изпитване за семена от горски дървесни и храстови видове.

В сектора *дървообработваща и мебелна промишленост* съществуват около 350 Български държавни стандарта. Има и около 120 броя Европейски стандарти (на ЕС) и на ISO, които трябва да бъдат въведени като БДС EN и БДС ISO.

До момента 56 са въведените европейски стандарти като български с превод, отнасящи се основно до: средства за защита на дървесината, производство и методи на изпитание на врати и прозорци, класификации, терминологии, общи и специфични изисквания за ПДЧ, ПДВ и др.

Въведените международни стандарти като български в превод са 16 броя. Те са в областта на измерването, класификацията, недостатъците, терминологията и др. На иглолистните и широколистни фасонирани дървени материали, класификацията и речника по отношение на слоестата дървесина, изисквания за безопасност и методи на изпитване на детски легла и др.

Въведените български стандарти са 6 броя, главно в областта на защитно декоративните покрития на мебелните повърхнини и др.

Нормативни документи, действащи в страната

- Закон за технически изисквания към продуктите - www.mi.government.bg;
- Закон за национална стандартизация - www.mi.government.bg;
- Закон за опазване на околната среда - www.moew.government.bg;
- Закон за опазване на водите и почвата от замърсяване - www.moew.government.bg;
- Закон за здравето - www.mh.government.bg;

Наредбите на законите може да намерите на сайтовете на съответните Министерства или в Еброцентър за МСП - Ботевград.

Големите предизвикателства пред дървообработващата и мебелна промишленост в процеса на Еброинтеграция

Привеждане на отрасъла в пълно съответствие с изискванията на Европейските норми и директиви

- Запознаване със задължителните директиви;
- Диагностика на състоянието.

Коопериране и създаване на свързани производства

- Висока концентрация на фирми по райони;
- Желание за коопериране;
- Вертикални партньорски мрежи.

Навлизане на външни пазари

- Участие на международни специализирани изложения;
- Бизнес - коопериране с чуждестранни партньори;
- Смесени производства. Привличане на чуждестранни инвеститори.

Модернизация на технологичната инфраструктура

- Оптимизиране на производствения процес - внедряване на нови машини и технологии;
- Възможни източници за финансиране - банкови кредити, предприемачески грантови програми ФАР, САПАРД;
- Национален иновационен фонд.

Европейски програми - възможности за финансиране на малки и средни предприятия

- Предприемачески фондове - ФАР, САПАРД, ИСПА;
- Кохезионен фонд на ЕС
- Структурни фондове - 4 млрд. Евро

Програма ФАР - грантови схеми

Определение: предоставяне на безвъзмездна помощ на конкурсен принцип на целева група (бенефициенти), чрез която се изпълняват предварително заложен в програмата цели и приоритети

Приложение:

- Икономическо и социално сближаване
- Транс-гранично сътрудничество

Икономическо и социално сближаване:

- Подпомагане на МСП
- Повишаване на професионалната квалификация и обучение
- Подпомагане интеграцията на уязвими групи и намаляване на безработицата

Цели:

- Подобряване на конкурентоспособността на българските предприятия в производствения сектор и подготовката им да устоят на конкурентния натиск на ЕС, чрез целенасочена подкрепа на сфери от дейността им, свързани с бъдещото им присъединяване;
- Подобряване на бизнес-средата на регионално и местно ниво, чрез поощряване на партньорството между частния и държавния сектор;

ПРОЕКТ

"Подкрепа за повишаване на конкурентоспособността на българските предприятия" ФАР-ИСС/ 2004-2006

Цел на проекта

Подобряване на конкурентоспособността на българските предприятия в производствения сектор и подготовката им да устоят на конкурентния натиск на ЕС чрез целенасочена подкрепа на сфери от дейността им, свързани с бъдещето присъединяване.

Грантови схеми по проекта

- Консултантски услуги;
- Инвестиционна грантова схема.

Консултантски услуги

- Въвеждане на стандарти за безопасност на труда и работното място;
- Въвеждане и сертифициране на системи за управление на качеството;
- Разработване и въвеждане на системи за екологични стандарти;
- Качествен контрол на услугите и продуктите, категоризация и лицензиране на предприятията;
- Въвеждане на добри производствени практики и добри лабораторни практики;
- Други.

Очаквани резултати

- Консултирани минимум 500 български предприятия, участвали в проекта - 5000 Евро;
- Подоброено съответствие със стандартите на ЕС;
- Постигнати международни пазарни изисквания;
- Подпомогнати дейности, свързани с иновации и научна и развойна дейност;
- Подобрена трудовата квалификация на заетите лица;
- Увеличен броят на конкурентоспособните и устойчиви в дългосрочен план предприятия - разработени минимум 150 бизнес плана.

Инвестиционна подкрепа

- Технологичен трансфер и иновации;
- Подобрене на технологичния капацитет на предприятията;
- Изследване и разработване на нови продукти и услуги, необходими на предприятията;
- Обновление на производствените технологии;
- Въвеждане на добри производствени практики и добри лабораторни практики за необходимите сектори;
- Други.

- Бенефициенти - български малки и средни предприятия.
- Максимален размер на гранта - 50 000 евро.
- Старт на грантовата схема - първо тримесечие на 2006г.

Рамков бюджет на проекта

ФАР - 22,75 млн. евро

Национално съфинансиране - 7,25 млн. евро

Общо - 30,00 млн. евро

ПРОЕКТ

"Въвеждане на кластерен подход и създаване на пилотен модел на кластер"

Цел на проекта:

Подобряване на конкурентоспособността на определени сектори от българската икономика чрез използване предимствата и опита на кластерния подход.

Очаквани резултати

- Създаване на Национална стратегия за подкрепа на кластерите в България и план за действие към нея;
- Идентифициране на два приоритетни сектора от икономиката за развитие на кластерни модели;
- Избиране и обучение на управителни тела на кластерите;
- Доставка на подходящо оборудване, свързано с дейността на управителните тела.

Бенефициенти

- Министерство на икономиката - в частта за създаване на стратегия и укрепване на административния капацитет;
- Кластери.

Бюджет

Общият бюджет на проекта е 800 000 евро, от които 200 000 евро са национално съфинансирани. Средствата са разпределени както следва: 140 000 Евро - инвестиции; 660 000 Евро - институционално изграждане.

ПРОЕКТ

"Национален иновационен фонд"

Цел на проекта

Повишаване конкурентоспособността на българската икономика, чрез стимулиране на пазарноориентирани научно-приложни изследвания, предназначени за индустрията и създаване на условия за привличане на частни капитални

Типове проекти

- Научно-приложни изследователски проекти;
- Техничко-икономически/препроектни проучвания;

Бюджет

Общият бюджет на проекта за 2005г е 5 млн.лв

Средствата са разпределени както следва:

до 500 000 лв - научно-приложно изследване или до 50% от инвестицията;

до 50 000 лв - предпазарно развитие или до 25% от проектното предложение.

Критерии за оценка - иновативност и икономическа перспектива.

Изисквания за кандидатстване

- Всички лица регистрирани по ТЗ на РБългария, сами или съвместно с ВУЗ, БАН, НПО и гр.
- Капацитет на управленския екип
- Добре описани действия и тяхното бюджетно осигуряване
- Добро познаване нуждите на пазара
- Очаквани резултати и ползи за предприятието или националната икономика

Полезни контакти:

1. Браншова камара на дървообработващата и мебелна промишленост
гр. София 1113, ул. "Фр. Ж. Кюри" 20, тел.: 02/963 42 99; факс: 02/816 42 80;
e-mail: timberchamber@sinetbg.com; www.bkdmp-bg.org ;
2. Министерство на икономиката - www.mi.government.bg;
3. Министерство на финансите - www.minfin.government.bg;
4. Министерство на регионалното развитие и благоустройство - www.mrrb.government.bg;
5. Министерство на околната среда и водите - www.moew.government.bg;
6. Министерство на земеделието и горите - www.mzgar.government.bg;
7. Изпълнителна агенция за насърчаване на малките и средни предприятия -
www.sme.government.bg;
8. Делегация на Европейската комисия в България - www.evropa.bg;
9. Европейска комисия - www.europa.eu.int;
10. Европейска агенция за сигурност и здраве на работното място - www.europa.osha.eu.int/;
11. Агенция за насърчаване на търговията - гр. София, пл. "Света Неделя" № 1, ет. 3,
тел: 02/932 92 11, 02/980 50 69, www.berc.government.bg;
12. Комуникационна стратегия за подготовка на членството на България в ЕС -
www.evroportal.bg;
13. Евроцентър за малки и средни предприятия -
гр. Ботевград, пл. "Незнаен войн" №7, Бизнес център Симекс, ет.2, офис №7,
тел./факс: 0723/60185, e-mail: info@eurocenter-bg.org, www.eurocenter-bg.org

Използвани източници: Презентация на семинар "Мебелна и дървообработваща промишленост" на Браншовата камара на дървообработващата и мебелна промишленост; "Познаваме ли евростандартите?" - БКДМП; Министерство на икономиката; Министерство на околната среда и водите; Министерство на здравеопазването;